

1. פרקי דר"א פרק מו: רבי יהושע בן קרסה אומר, ארבעים יום עשה משה בקר, קורא במקרא ביום ושונה במשנה בלילה. ולאסר ארבעים יום לקח את הלוחות וירד אל המסנה. ובשבעה עשר בתמוז שבר את הלוחות וכו' ובראש חדש אלול אמר הקדוש ברוך הוא למשה עלה אלי הקרה [דברים י, א]. והעבירו שופר בכל המסנה, שהרי משה עולה להר, שלא יטעו עוד אחר העבודה זרה. והקדוש ברוך הוא נתעלה אותו היום באותו שופר, שנאמר [תהלים מז, ו] עלה אליהם בתרועה ה' בקול שופר. ועל כן התקינו חכמים שיהיו תוקעין בשופר בראש חדש אלול בכל שנה ושנה.

2. רמב"ם תשובה פ"ב ב: ומה היא התשובה?
הוא שיעזוב החוטא חטאו, ויסירו ממחשבתו, ויגמור בלבו שלא יעשהו עוד, שנאמר יעזוב רשע דרכו וגו', וכן יתנחם על שעבר, שנאמר כי אחרי שובי נחמתי,

ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם, שנאמר ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידינו וגו', וצריך להתודות בשפתיו ולומר עניינות אלו שגמר בלבו.

ישעיהו נה ז: יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבתי יושב אל יקנל וירחמהו ואל אלהינו כי ירבה לסלום:

הושע יד ד: אשורו לא יושיענו על-סוס לא נרכב ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידינו אשר-בך ירחם יתום:

3. שפת אמת [תרנ"ז]: איתא בספרים על חודש אלול אני לדודי ודו' לי כו'. כי עיקר התשובה צריך להיות ע"ז לזכור כי נשתלחנו בעוה"ז לעשות רצונו ית"ש בלבד. ומה שטרודין בהבלי עולם ושוכחין העיקר. ע"ז צריך להיות עיקר התשובה לחזור לקבל עול העבדות להיות מוכן רק לעשות רצונו ית'. ועמך לא חפצתי בארץ. ואם מקבלין זה העול בשלימות אני לדודי. ממילא ודודי לי."

4. פרק יז: הננו מתעכבים בדרך ההשלמה והננו מפגרים בה, מפני החרדה היתרה שהננו מרגישים בנפש בעת אשר רעיון התשובה עובר לפנינו. הננו נשארים מלאי חלחלה ומחוסרי איל משפעת דכאותה של התשובה. ובשביל כך עצמו דוחים אנו את הרעיון הזה, מקור כל ההצלחות, מרשמי נפשנו. והננו נשארים תועים במדבר החיים. אבל לא יוכל מצב כזה להתקיים. אנחנו חייבים להתאזר בגבורת נשמה, בכחה של שירת התשובה...